

Titulació	Tipus	Curs
Humanitats	OT	3
Humanitats	OT	4
Ciència, Tecnologia i Humanitats	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Maria Angeles Jimenez Lopez

Correu electrònic: angels.jimenez@uab.cat

Equip docent

Anahi Cristina Casadesus De Mingo

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit.

Objectius

L'assignatura estudia les tècniques d'emmagatzematge, organització, difusió i preservació del patrimoni documental universal, des de les taules d'adob fins als arxius numèrics. L'objectiu general és que els estudiants i les estudiantes:

- Copsin els conceptes fonamentals de la Documentació i l'Arxivística com a dues disciplines independents i complementàries.
- Coneguin el sistema arxivístic espanyol i sàpiguin interpretar-ne els instruments de descripció.
- Coneguin les principals fonts d'informació en Humanitats, Ciència i Tecnologia i sàpiguin interrogar-les.

La finalitat del curs és introduir a l'estudiantat en el coneixement d'aquestes dues disciplines a partir dels temes actuals de debat que hi ha plantejats al voltant del patrimoni documental i bibliogràfic.

Competències

Humanitats

- Identificar els processos històrics en què s'inscriu la cultura contemporània.
- Utilitzar adequadament els recursos i les metodologies que s'empren en l'estudi de la cultura contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar documents de diferents èpoques històriques.
2. Fer servir les TIC per a l'organització documental.
3. Identificar els diferents tipus de documents.
4. Transcriure un document històric.
5. Valorar altres disciplines afins que ajuden a fer un tractament correcte dels documents: sigil·lografia, cronologia, etc.
6. Valorar l'organització d'un arxiu concret.

Continguts

Part 1. Documentació

1. Ciència documental, unitats d'informació i accés universal a la informació per a la igualtat i el progrés social.
2. El document en la producció i transmissió del coneixement. Representació i sistemes d'organització de la informació.
3. Cerca, recuperació i avaluació d'informació en entorns digitals.
4. Humanitats digitals: iniciatives i projectes.

Part 2. Arxivística

1. L'Arxivística com a ciència: concepte i definició. Evolució històrica de la disciplina.
2. L'arxiu i els documents d'arxiu: la definició tècnica del concepte arxiu: les tres accepcions.
3. Breu evolució històrica dels arxius.
4. Els arxius i la gestió de la memòria.
5. L'accés a la informació i la documentació pública. El dret d'accés versus la protecció de les dades personals.
6. Dades massives i Humanitats. L'arxivatge d'Internet. Les dades personals a Internet.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Participació a classe, debats i exposicions orals	40	1,6	1, 3, 6

Tipus: Supervisades			
Realització de pràctiques	35	1,4	1, 3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs	32	1,28	3, 5, 6
Estudi i lectura de la bibliografia i els materials recomanats	40	1,6	3, 5, 6

La metodologia inclou sessions teòriques, discussions i debats, així com, l'elaboració d'exercicis pràctics i treballs de reflexió. En el campus virtual es publicaran els materials corresponents a cada tema, lectures i propostes d'activitats teòrico-pràctiques. Algunes de les sessions es desenvolupen a les aules informatitzades.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura i estarà també disponible al Campus Virtual de l'assignatura, on l'alumnat podrà trobar els diversos materials docents i tota la informació necessària per l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informará dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Ús de la IA

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en aquelles tasques on les docents així ho indiquin. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en activitats avaluables es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat

Nota: El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere i amb l'ús del llenguatge inclusiu.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen Arxivística	30%	1,5	0,06	1, 2, 3, 5, 6
Examen de Documentació	30%	1,5	0,06	2, 5
Exercicis pràctics d'arxivística	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 6
Exercicis pràctics de documentació	20%	0	0	2, 5

L'avaluació és continuada. L'alumnat ha de demostrar el seu progrés realitzant les activitats d'avaluació proposades per l'equip docent. El calendari d'aquestes activitats, els detalls sobre cada una d'elles i el pes que tenen en l'avaluació final es proporcionarà a l'inici de les classes.

Per aprovar la part d'arxivística l'estudiant haurà de tenir una nota mitja de 5 d'entre totes les activitats i una nota mínima de 4 a l'examen.

Avaluació única

L'alumnat que s'aculli al sistema d'avaluació única haurà de realitzar un examen únic sobre els continguts teòrics i pràctics de l'assignatura.

Revisió

En el moment de publicar la qualificació final prèvia a l'acta, es comunicarà per escrit la data i hora de revisió.

Recuperació

Podran accedir a la recuperació els estudiants i les estudiantes que s'hagin presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a un 66,6% (dos terços) o més de la qualificació final i que hagin tret una qualificació ponderada de 3,5 o més. En cap cas es podrà fer una activitat de reavaluació pel valor del 100% de la nota final.

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta de l'assignatura, es comunicarà per escrit el procediment de recuperació. El professorat pot proposar una activitat de recuperació per a cada activitat suspesa o no presentada o pot agrupar diverses activitats en una de sola.

Consideració de "no avaluable"

S'assignarà un "no avaluable" quan les evidències d'avaluació que hagi aportat l'estudiant/a equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total de l'assignatura.

Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas que l'estudiant/a realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació en què s'hagin produït irregularitats (com ara plagi, còpia, suplantació d'identitat).

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL (durant el curs es facilitarà bibliografia específica per a cada tema)

Part 1. Ciència de la informació

Manuais

Cordón, J.A. et al. (2016). [Las Nuevas fuentes de información: la búsqueda informativa, documental y de investigación en el ámbito digital](#). Madrid: Pirámide.

López Carreño, R. (2017). [Fuentes de información: guía básica y nueva clasificación](#). Barcelona: UOC.

López Yepes, J.; Osuna, M.R. coord. (2011) [Manual de Ciencias de la Información y Documentación](#). Madrid: Pirámide.

Bibliografia

Aparici, I. (2023). "[Redefiniendo las bibliotecas del siglo XXI](#)". *Astrágalo. Cultura de la Arquitectura y la Ciudad*, 1(33-34), 481 a 491.

Barrios, C.; Cuevas, C. ;Gómez, J.A. (2024). "[Creación de capital social en la biblioteca pública](#) . *Revista Española de Documentación Científica*, 47(1): e380.

Baker, D.; Ellis, L. eds. (2021) [Future Directions in Digital Information: Predictions, Practice, Participation](#) . Cambridge, MA: Chandos Publishing, and imprint of Elsevier.

Cárdenas, C.A. de; Jiménez, N. (2007). [Acceso universal a la información: globalización, cultura y alfabetización](#). *ACIMED*, 15(1)

Ferraris, M. (2023). [Documentalidad: por qué es necesario dejar huellas](#). Gijón: Trea.

Klein, R. ; Rius-Ulldemolins, J. (2024). "[La Política cultural local en debate: La Red de Bibliotecas Públicas de Barcelona, su valor social y sus contradicciones](#)." *Información, cultura y Sociedad*, 50: 117-134.

López Yepes, J. (2011). [La Sociedad de la documentación: seis calas en el ámbito de la teoría de la documentación, del documento y de las fuentes de información](#). Madrid: Fragua.

Meneses, F.; Souza, G.F. (2024). "[Biblioteca, Universidad y Sociedad](#)." *Revista Informação na Sociedade Contemporânea*, 8(1)

Mir, N. (2023). "[Bibliotecas públicas de hoy, claves para la transición](#)." *Culturas (Valencia)*, 10(2): 24-46

Villasana, L. M.; Hernández, P.;Ramírez, É. (2021). La gestión del conocimiento, pasado, presente y futuro. Una revisión de la literatura. *Trascender, contabilidad y gestión*, 6(18), 53-78.

Wright, A. (2014). [Cataloging the World: Paul Otlet and the Birth of the Information Age](#). Oxford: Oxford University Press.

Revistes especialitzades

Item, revista de biblioteconomia i documentació. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 1987-

El Profesional de la Información. Barcelona : Swets & Zeitlinger Ibérica, 1998- Continuació d'Information World en Español (1992-1997).

Revista Española de Documentación Científica. Madrid: CINDOC, 1977-.

Bid: textos universitaris de biblioteconomia i documentació. Barcelona: Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, 1998-.

Part 2. Arxivística

ARXIUS

Manuals

- CAPELL, Emilia; COROMINAS, Mariona (coords.) (2009). *Manual d'arxivística i gestió de documents*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya.

- DURANTI, Luciana, FRANKS, Patricia C (eds.) (2015). *Encyclopedia of Archival Science*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.

- GONZÁLEZ QUINTANA, Antonio; GÁLVEZ BIESCA, Sergio; CASTRO BERROJO, Luis. (2019). *El Acceso a Los Archivos En España*. Fundación Francisco Largo Caballero; Fundación 1º de Mayo.

- BOEL, Jens; CANAVAGGIO, Perrine; GONZÁLEZ QUINTANA, Antonio (eds.). (2023). *Archivos y derechos humanos Una perspectiva mundial*. Gijón: Trea.

Guies d'arxius

- *Guia dels Arxius Històrics de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1982-2007. 8 vols. (Guies, inventaris, catàlegs. Guies ; 1, 3-4, 6-9).
- *Censo-guía de archivos de España y Iberoamérica*. Ministerio de Cultura.
<http://censoarchivos.mcu.es/CensoGuia/portada.htm>
- *Guia de los archivos de la Iglesia en España*. Archivo Diocesano de Barcelona : Asociación de archiveros de la Iglesia en España, 2001.
<https://www.cultura.gob.es/dam/jcr:f28cc317-7893-40a3-9561-d821b6caf030/archivosiglesia.pdf>
- *Guía de Archivos Militares Españoles*. 3a. ed. corr. y aum. Madrid: Ministerio de Defensa, 2012.
<https://publicaciones.defensa.gob.es/guia-de-archivos-militares-espa-oles-17967.html>
- *PARES. Portal de Archivos Españoles*. Ministerio de Cultura. <http://pares.mcu.es/>
- *Cercador d'Arxius de Catalunya*. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.
<http://cultura.gencat.cat/arxius/directori.asp>
- *Archives Portal Europe*. <https://www.archivesportaleurope.net>

Revistes

- *Boletín de la Asociación Española de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas*. Madrid: ANABAD, 1950-
- *Lligall, revista catalana d'arxivística*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 1988-
- *Tabula. Revista de Archivos de Castilla y León*. Salamanca: Asociación de Archiveros de Castilla y León, 1992-
- *Comma. International Journal on Archives*. Paris: International Council on Archives / Conseil International des Archives, 2001- . Continuació de Janus i Archivum
- *Archival Science: International Journal on Recorded Information*. Main editors: K. Anderson; E. Ketelaar; E. Yakel. Dordrecht : Kluwer Academic Publisher, 2001-. ISSN: 1389-0166 (print version). ISSN: 1573-7519 (electronic version)

Pàgines web

- *International Council on Archives*. <http://www.ica.org>
- *Associació d'Arxivers de Catalunya*. Enllaços. <http://www.arxivers.com>
- Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. *Arxius i Gestió documental*. <<http://www.gencat.cat>>

Programari

No s'utilitza programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt